

УДК94:327(082)

M58

Друкується згідно з рішенням вченої ради
навчально-наукового інституту історії, права та міжнародних відносин
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(Протокол № 9 від 22 червня 2021 р.)

ОРГКОМІТЕТ ТА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Лянной Ю.О. – доктор педагогічних наук, професор, ректор Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Кудріна О.Ю. – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної (наукової) роботи Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Подрез Ю. В. – кандидат історичних наук, доцент, директор навчально-наукового інституту історії, права та міжнародних відносин, доцент кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Моцак С. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Потехін О.В. – доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Сокирська В.В. – доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Циватий В. Г. – кандидат історичних наук, доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Заслужений працівник освіти України.

Горобець І.В. – кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Михтуненко В. В. – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Жуков О. В. – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

M58 Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні відносини: історія, теорія, практика» (30 червня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 171 с.

Збірник III Міжнародної науково-практичної конференції присвячений актуальним питанням історії міжнародних відносин, актуальним проблемам всесвітньої історії, міжнародним відносинам та дипломатії на початку XXI ст. Матеріали збірника можуть знадобитися викладачам, аспірантам, студентам, всім, хто цікавиться проблемами міжнародних відносин.

УДК94:327(082)M58

© Колектив авторів, 2021

© ФОП Цьома С.П., 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ, ГЛОБАЛЬНИЙ І РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ

Айяд Ясер Маджет Мохаммад УЧАСТЬ У МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЯХ ООН ВІЙСЬКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ КОРОЛІВСТВА ЙОРДАНІЇ НА ПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.....	8
Базан Юлія ПОЛІТИЧНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ АФГАНСЬКОЇ ПРОБЛЕМИ ТА РОЛЬ ООН.....	11
Власенко Валерій ВІЙСЬКОВА МІСІЯ УНР В РУМУНІЇ 1919-1920 рр. (СТВОРЕННЯ, ПОВНОВАЖЕННЯ, ВІДРЯДЖАННЯ).....	14
Давлєтов Олександр ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ ІНІЦІАТИВИ КОРОЛЯ ЙОРДАНІЇ АБДАЛЛИ ІІ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.....	17
Дамаскін Володимир ВСТАНОВЛЕННЯ ДИПЛОМАТИЧНИХ ВІДНОСИН МІЖ ФРАНЦУЗЬКОЮ ДЕРЖАВОЮ ТА РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ.....	20
Данилець Вадим СТРАТЕГІЧНІ ВІДНОСИНИ США З КРАЇНАМИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ, 1945 – 1980 рр.....	23
Дьомін Олег ПІВНІЧНО-ЗАХІДНЕ ПРИЧОРНОМОР'Я В ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ ХVІ СТОЛІТТЯ.....	26
Жуков Олександр СПРОБА НІМЕЧЧИНИ ЗАКРІПИТИСЯ В КИТАЇ ПІСЛЯ ЯПОНО- КИТАЙСЬКОЇ ВІЙНИ 1894-1895 рр.....	29
Киліюшик Іванна СТАНОВЛЕННЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО ПОЛІТИЧНОЇ ІНКЛЮЗІЇ ІНОЗЕМЦІВ.....	32
Концур Микола ПОЛІТИКА ТРЕТЬОГО РЕЙХУ НА ТЕРИТОРІЇ ОКУПОВАНИХ НІДЕРЛАНДІВ.....	34
Marcin Łukaszewski IMPORTANCE OF 1993 FOR STATEHOOD OF ANDORRA.....	37
Мартинов В'ячеслав ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ТУРЕЧЧИНИ В 1908 – 1911 рр. НА СТОРІНКАХ РОСІЙСЬКИХ ЧАСОПИСІВ.....	39
Оліцький В'ячеслав ПРОТИСТОЯННЯ МОСКОВСЬКА ПАТРІАРХІЯ – ВАТИКАН У СЕРЕДИНІ 1940-Х РОКІВ.....	42

Поспєлов Андрій	КОНФЛІКТНА ПОЛІТИКА США-ВЕЛИКОБРИТАНІЇ І ООН ПО ВІДНОШЕННЮ ДО ІРАКСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ 1991-2003 рр.....	45
Сокирська Владилена	АДМІНІСТРАТИВНО-ІНСТИТУЦІЙНІ ВІДНОСИНИ МІЖ РАДЯНСЬКИМИ РЕСПУБЛІКАМИ 1920-Х рр.....	48
Стрілець Василь	ВАРШАВСЬКИЙ ДОГОВІР 1920 р. І ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УНР В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН.....	51
Чуткий Андрій	ЗАКОРДОННІ ВІДРЯДЖЕННЯ СТУДЕНТІВ КИЇВСЬКОГО КОМЕРЦІЙНОГО ІНСТИТУТУ ЯК ПРОЯВ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ У СФЕРІ ОСВІТИ ТА НАУКИ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	53
Чуткий Павло	«АФГАНСЬКЕ ПИТАННЯ» В ІСТОРІЇ СПІВРОБІТНИЦТВА ПАКИСТАНУ ТА КИТАЮ: БЕЗПЕКОВИЙ ВИМІР.....	56

СЕКЦІЯ 2.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Арсєнко Тєтяна, Мирончук Анатолій	НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА КИТАЮ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	59
Бєссонова Марина, Бєстра Вікторія	НЕЛЕГАЛЬНА ІММІГРАЦІЯ ДО США: «СТІНА ТРАМПА» ТА АНТИАМЕРИКАНІЗМ.....	63
Ботіка Тєтяна	МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.....	67
Брайчєвська Олена, Слюсарєнко Ірина	ОСОБЛИВОСТІ АФРИКАНСЬКОГО ВЕКТОРА У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	69
Грицьак Ігор	ГЛОБАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ.....	72
Горобєць Ігор, Мартинов Андрій	ПРОЕКТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ЩОДО МАЙБУТНЬОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 2021 РОКУ.....	75
Гуцало Людмила	ВЕКТОР ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ США – НАТО (ЗА ПРЕЗИДЕНТСТВА Д. ТРАМПА).....	79
Дудка Раїса	МІГРАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ КРАЇН ПІВНІЧНО-СХІДНОЇ АЗІЇ.....	82
Жога Мирослав		

УЧАСТЬ БРАЗИЛІЇ У МИРОТВОРЧИХ МІСІЯХ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇНИ.....	84
Казакова Оксана КОНЦЕПЦІЯ «М'ЯКОЇ СИЛИ» В КОНТЕКСТІ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ СУЧАСНОЇ ФРАНЦІЇ.....	87
Калуга Володимир «МЕХАНІЗМ» ІСТОРИЧНОГО ПОСТУПУ ТА КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	90
Крупеня Ірина ДІЯЛЬНІСТЬ АСЕАН У СФЕРІ БЕЗПЕКИ.....	93
Потехін Олександр ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ПИТАННЯ ПРО ПОЧАТОК «ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ».....	96
Прудько В'ячеслав ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ВРЕГУЛЮВАННІ КОНФЛІКТІВ НА ТЕРЕНАХ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНИЙ СТАН.....	99
Сергєєва Анна ЯПОНІЯ – ГУАМ: ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ СПІВРОБІТНИЦТВА (РЕГІОНАЛЬНИЙ ДИСКУРС).....	101
Цветков Олександр ЧОТИРИ РІВНІ АНАЛІТИКИ БЕЗПЕКИ (ДО ПИТАННЯ АНАЛІЗУ МІЖНАРОДНИХ ЗАГРОЗ).....	104
Черкасов Станіслав ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ У СУЧАСНІЙ ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.....	108

СЕКЦІЯ 3.

СЕКЦІЯ 3. ФЕНОМЕН ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ В МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТАХ

Бойко Ольга ФЕНОМЕН РОСІЙСЬКОЇ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ У РЕСПУБЛІЦІ БОЛГАРІЯ.....	111
Ken Rackers ISRAELI EXPERIENCE OF HYBRID WAR.....	114
Єльников Михайло КОНВЕНЦІЯ МОНТРЕ І КОНФРОНТАЦІЯ РОСІЙСЬКО-ТУРЕЦЬКИХ ВІДНОСИН 1920–1940-Х РР.: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ.....	117
Михтуненко Вікторія ГІБРИДНА ВІЙНА ЯК НОВА ФОРМА МІЖДЕРЖАВНОГО ПРОТИСТОЯННЯ.....	120
Скрябін Олександр, Вановська Інна	

ДІІ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПІД ЧАС АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ (2014–2018 рр.).....	121
---	-----

СЕКЦІЯ 4.

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І ДИПЛОМАТІЯ: ПАРАДИГМИ, СИСТЕМИ, МОДЕЛІ, ІНСТИТУТИ, СПЕЦИФІЧНІ ГАЛУЗИ

Vdovychenko Victoria

SISTEMA PAESE AS A PUBLIC DIPLOMACY APPROACH OF ITALY TO OVERCOME PANDEMIC IMPACT OF COVID-19.....	125
--	-----

Концур Вікторія

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ «ПАМ'ЯТЬ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА МАЙБУТНЄ» (EVZ) В УКРАЇНІ.....	126
--	-----

Котик Юрій

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТИВНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ.....	129
---	-----

Миرونчук Анатолій

СУЧАСНІ АСПЕКТИ УКРАЇНСЬКО-МОЛДОВСЬКИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ВІДНОСИН.....	131
--	-----

Миرونчук Олена

АВСТРАЛІЙСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК В СТРУКТУРІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АВСТРАЛІЇ.....	134
--	-----

Подрез Юлія

РОЛЬ МІЖУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ГУМАНІТАРНІЙ ДИПЛОМАТІЇ.....	138
---	-----

Ціватий Вячеслав

ТУРИСТИЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК СПЕЦИФІЧНА ГАЛУЗЬ ДИПЛОМАТІЇ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ: СВІТОВИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД.....	141
---	-----

СЕКЦІЯ 5.

СТУДЕНТСЬКІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Бабій Інна

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІСТ ЯК СКЛАДОВА М'ЯКОГО ВПЛИВУ ЄС.....	145
---	-----

Баришев Олександр, Черногор Ярослав

«М'ЯКА СИЛА» ТА ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ США ЯК ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.....	149
--	-----

Баришева Вікторія, Черногор Ярослав

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО ТА ІНШИХ ДЕРЖАВ.....	151
Гулієва Фаріда ХОДЖАЛИНСЬКИЙ ГЕНОЦИД У ПОЛІТИЦІ ПАМ'ЯТІ СУЧАСНОГО АЗЕРБАЙДЖАНУ.....	153
Єленевська Анастасія СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	156
Землякова Катерина ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК СПЕЦИФІЧНА ГАЛУЗЬ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТКИ США.....	159
Кодовбецький Анатолій, Черногор Ярослав РОСІЙСЬКА ВАКЦИНА ЯК СКЛАДОВА КОМПЛЕКСНОЇ ЗАГРОЗИ БЕЗПЕЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РЕГІОНУ.....	162
Колодюк Марія ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ОБРАЗОТВОРЧИМИ ЗАСОБАМИ У ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ.....	164
Наконечний Дмитро, Черногор Ярослав ВПЛИВ ХРИСТИЯНСЬКОГО СІОНІЗМУ НА ВІДНОСИНИ ІЗРАЇЛЮ ТА США.....	165
Хоменко Анатолій КОНФЛІКТ НАВКОЛО ОСТРОВА ТУЗЛИ ЯК ПРОБЛЕМА УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКИХ ВІДНОСИН.....	167

2. Арсеєнко Т. І., Мирончук А. С. Мобільна бібліотека на платформі WECHAT – важливий інструмент модернізації та розвитку Національної бібліотеки Китаю // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації: матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 6-8 жовт. 2020 р.). – Київ: НБУ ім. В. І. Вернадського, 2020. – С. 5-8.
3. Facing coronavirus epidemic, Chinese Library Community in action // International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). 23 April, 2020. URL: <https://www.ifla.org/node/93039>
4. National Library of China reopens with social distancing rules // CGTN. 12 May, 2020. URL: <https://news.cgtn.com/news/2020-05-12/National-Library-of-China-reopens-with-social-distancing-rules-QrhufmKcrS/index.html>
5. Reopening of the National Library of China // International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). 18 July, 2020. URL: <https://www.ifla.org/node/93201>

Бессонова Марина,

к.і.н., доцент

Київський університет імені Бориса Грінченка

Бистра Вікторія

здобувачка вищої освіти освітньої програми «Регіональні студії»

Київський університет імені Бориса Грінченка

НЕЛЕГАЛЬНА ІММІГРАЦІЯ ДО США: «СТІНА ТРАМПА» ТА АНТИАМЕРИКАНІЗМ

У другому десятиріччі XXI ст. міграційна криза стала однією з нагальних проблем, які постали перед владою провідних країн світу. Не оминуло це питання і Сполучені Штати Америки. Країна, створена мігрантами, на початку XXI століття продовжує приваблювати потенційних переселенців з усіх куточків світу, наслідком чого стала поява великої кількості нелегальних іммігрантів у США. Наразі немає точних підрахунків реальної кількості нелегальних мігрантів, які перебувають у США: дані коливаються від 11 до 14 млн. осіб, що становить близько 4% від кількості усього населення США [7]. Тому питання нелегальної імміграції стали на політичному порядку денному для США одним з пріоритетів. Під час останніх президентських передвиборчих кампаній питання нелегальної імміграції становили важливу складову гострих дискусій щодо майбутнього країни. Найбільшу увагу до себе привертав Дональд Трамп, який відзначився не тільки різкою риторикою відносно нелегалів, а й непередбачуваними та радикальними методами боротьби з нелегальною імміграцією.

Метою даної публікації є окреслення позиції Дональда Трампа щодо нелегальної імміграції та вплив цього на поширення негативних поглядів щодо США у світовій громадській думці. Окремо кожне з наведених питань (питання нелегальної імміграції, президентські вибори та антиамериканізм) вже були у центрі уваги науковців. У даній публікації буде здійснено спробу поєднати ці три складові. Унаочненням позиції та політики Трампа відносно нелегальних іммігрантів стало будівництво стіни на кордоні між США та Мексикою. Ця стіна стала предметом жвавих дискусій в американському суспільстві,

викликала загострення відносин з Мексикою та сприяла зростанню негативного ставлення до Д. Трампа не тільки у США та Мексиці, а й по всьому світу. Тому у даній публікації увагу буде сфокусовано саме на «стіні Трампа».

Спочатку варто окреслити деякі заяви Д. Трампа, декларовані ним під час виборчої кампанії 2016 р. Основні тези щодо своєї майбутньої імміграційної політики Д. Трамп озвучив у серпні 2016 р. у Феніксі, штат Арізона. Основні кроки у цьому напрямі були узагальнені у десяти пунктах, перший з яких власне і передбачав «побудову великої стіни вздовж південного кордону, за яку заплатить мексиканська влада» [8]. У жовтні 2016 р. в разі обрання його на пост президента країни він анонсував ініціативу щодо прийняття «Закону про припинення нелегальної імміграції», одним з вимірів якого мало стати фінансування будівництва стіни на південному кордоні. При цьому повторювалася думка про те, що повну вартість будівництва стіни має відшкодувати Мексика [2]. Гасло «Побудуй стіну» (*“Build the Wall”*) стало неофіційним слоганом передвиборчої кампанії Трампа.

Питання будівництва стіни, яка мала б обмежувати мігрантів з півдня, пов'язано з тим, що майже половина нелегальних мігрантів США походять з Мексики. Так, станом на 2017 р. є дані, згідно яких з 10,5 млн. нелегалів, 4,9 млн. були з Мексики [9]. Крім того, через територію Мексики до США, а отже через південний кордон, мігрують мешканці інших латиноамериканських країн. Так, до першої п'ятірки країн походження нелегальних мігрантів до США крім Мексики входять Сальвадор, Гватемала та Гондурас [11]. Тому декларування під час передвиборчої кампанії будівництва стіни на південному кордоні стало привабливою пропозицією з боку Д. Трампа для тих американців, які налаштовані негативно проти мігрантів.

25 січня 2017 р. Д. Трамп підписав Виконавчий наказ № 13767 під назвою «Покращення прикордонної безпеки та імміграційного забезпечення», що був обґрунтований іншими законодавчими актами США (з-поміж яких Закон про загрозу безпеки 2006 р.). Цей виконавчий наказ у пункті 2а передбачав наступне: «забезпечити південний кордон США шляхом негайного будівництва фізичної стіни на південному кордоні, що контролюється та підтримується відповідним персоналом з метою запобігання нелегальній імміграції, торгівлі наркотиками та людьми, а також терористичним актам» [4]. Започаткування будівництва «фізичної стіни» фактично почалося ще з 1990-х років, тим не менш активна «реклама» цього будівництва під час виборчої кампанії 2016 р. сприяла тому, що цю лінію прикордонної безпеки почали називати «стіною Трампа». Питання будівництва самої стіни, дискусії з приводу цього процесу в американському та мексиканському суспільствах не є метою дослідження в рамках цієї публікації. Однак зазначимо, що це будівництво здебільшого критикувалося, тож «стіна Трампа» стала одним з факторів погіршення ставлення до президента США та до США у цілому.

Крім «фізичної» стіни, Дональд Трамп встиг на початку своєї каденції створити і уявну стіну для небажаних на його точку зору мігрантів. Ще однією «стіною», яку Трамп встановив у перші дні свого перебування на посаді, став Виконавчий наказ № 13769 під назвою «Захист нації від в'їзду іноземних

терористів до Сполучених Штатів» [3], інакше відомий як «Мусульманська заборона» («Мусульманський бан»). Він був підписаний Д. Трампом на сьомий день його перебування на посаді президента США. Заборона до в'їзду мусульман була, мабуть, найбільш суперечливим кроком імміграційної політики Д. Трампа. Раніше Трамп заявляв, що заборона базуватиметься не на віруваннях (*релігійний чинник*), а на географії (*країні походження*), та і лише для країн, «прив'язаних до ісламського терору» [1, с. 238]. Однак, як вважають, основна увага все ж була прикута до запобігання в'їзду сирійських біженців до країни [13]. Зазначимо, що відміна цього виконавчого наказу була здійснена наступним президентом США – Джо Байденом, який підписав відповідний Виконавчий наказ № 13780 у день своєї інавгурації – 20 січня 2021 р., хоча вже з березня 2017 р. дію Виконавчого наказу № 13769 забороняли американські суди. До речі, у той саме день було й зупинено будівництво «стіни Трампа».

Д. Трамп зробив питання імміграційної політики одним з основних вимірів своєї президентської кампанії 2016 р. У передвиборчій кампанії 2020 р. на порядок денний вийшли інші питання, пов'язані з економічною кризою, спровокованою пандемією COVAD-19. Тим не менш Д. Трамп все ще намагався експлуатувати «стіну» як яскравий символ своєї імміграційної політики. Так, на офіційному сайті передвиборчої кампанії Дональда Трампа 2020 р. у розділі про нелегальну імміграцію чітко простежується хвастощі дій за період президентства і його бажання не зупинятись на досягнутому [1, с. 238]. Серед іншого Д. Трамп закликав Конгрес повністю фінансувати стіну вздовж південного кордону, ліквідувати юридичні лазівки, що дозволяють нелегальну імміграцію, припинити ланцюгову міграцію та скасувати програму візової лотереї [5].

Відповідно до опитувань громадської думки у США (лютий 2017 р.) 29% респондентів вважали, що стіна вздовж усього кордону з Мексикою призведе до «значного зменшення» нелегальної імміграції в США; ще 25% вважали, що це призведе до «незначного скорочення». 43% респондентів зазначали, що прикордонна стіна не матиме великого впливу на нелегальну імміграцію в США [12]. Більш позитивне ставлення до будівництва стіни проти нелегальних іммігрантів декларували прибічники Республіканської партії США.

Однак, якщо у самих США були прибічники та противники будівництва стіни, то такі дії та риторика 45-го американського президента отримали несхвальну оцінку у світі. Так, у січні 2017 р. на щорічному саміті Співтовариства держав Латинської Америки та Карибського басейну представники країн Латинської Америки та Карибського басейну засудили пропозицію будівництва стіни. Так само негативно поставився до ідеї та її реалізації Папа Римський Франциск, який неодноразово озвучував свою думку про те, що варто будувати не стіни, а мости, а ідея Трампа побудувати «антиіммігрантську» стіну призведе до того, що США самі опиняться в ізоляції [6]. Найбільш критичною була Мексика, яку Трамп намагався примусити сплатити за будівництво стіни.

Відповідно до опитувань громадської думки в рамках багаторічного проєкту *Pew Research Center* рівень довіри у світі до американського

президента істотно знизився. Так, у 2016 р. позитивне ставлення до президента США зазначили 74% респондентів (стосовно Б.Обами), а у перший рік президентства Д.Трампа цей рівень довіри впав до позначки 23% [10]. Хоча надалі рейтинг Д.Трампа трохи зростав (до 31% у 2019 р.), його зовнішньополітичні дії, пов'язані з імміграційною політикою негативно сприймалися у світі. Так, опитування, проведене у 2019 р. у 33 країнах світу, показало, що 60% респондентів не схвалювали будівництво стіни на кордоні із Мексикою, 55% негативно оцінювали політику, спрямовану на зменшення кількості іммігрантів у США [10].

Трансформація світової громадської думки щодо США та Д. Трампа в якості президента цієї країни потребує окремого дослідження. Але навіть наведені результати певних опитувань демонструють зростання критичних думок щодо США, що тісно пов'язано із таким явищем як антиамериканізм. Експерти, які аналізували поведінку Д. Трампа на зовнішньополітичній арені, вказують на те, що в епоху Трампа глобальна репутація США істотно знизилася, що відповідно відобразилося і на зростанні антиамериканських настроїв.

ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

1. Бистра В. Питання нелегальної імміграції у передвиборчих програмах Д.Трампа. *Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права*: матеріали Всеукраїнської наук. онлайн-конф. з міжнародною участю, м. Київ, 29 жовтня 2020 р. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: [Електронне видання], 2020. С. 237-240.
2. Donald J. Trump Donald J. Trump delivers groundbreaking contract for the American voter in Gettysburg *donaldjtrump.com*: веб-сайт. 2016. URL: <https://www.donaldjtrump.com/press-releases/donald-j.-trump-delivers-groundbreaking-contract-for-the-american-vote1> (дата звернення: 20.06.2021)
3. Executive Order 13769 “Protecting the Nation From Foreign Terrorist Entry Into the United States”. *Federalregister.gov*. January 27, 2017 URL: <https://www.federalregister.gov/documents/2017/02/01/2017-02281/protecting-the-nation-from-foreign-terrorist-entry-into-the-united-states> (дата звернення: 11.06.2021)
4. Executive Order: Border Security and Immigration Enforcement Improvements. Issued on: January 25, 2017. *Trumpwhitehouse.archives.gov*. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/presidential-actions/executive-order-border-security-immigration-enforcement-improvements/> (дата звернення: 15.06.2021)
5. Immigration President Donald J. Trump Achievements *promisesept.com*: веб-сайт. 2020. URL: <https://www.promisesept.com/achievement/overview/immigration/> (дата звернення: 20.06.2021)
6. Inés San Martín. Trump’s border wall will make US a “prisoner” of isolation, pope says. *CruX: Taking the Catholic Pulse*. March 31, 2019. URL: <https://web.archive.org/web/20190604175309/https://cruXnow.com/vatican/2019/03/31/trumps-border-wall-will-make-us-a-prisoner-of-isolation-pope-says/> (дата звернення: 20.06.2021)
7. Krogstad J.M., Passel J.S., Cohn D. 5 facts about illegal immigration in the U.S. *Pewresearch.org*. June 12, 2019. URL: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/06/12/5-facts-about-illegal-immigration-in-the-u-s/> (дата звернення: 20.06.2021)
8. Los Angeles Time staff Transcript: Donald Trump’s full immigration speech, annotated *LA Times*. 2016. URL: <https://www.latimes.com/politics/la-na-pol-donald-trump-immigration-speech-transcript-20160831-snap-htlstory.html> (дата звернення: 06.06.2021)
9. Passel J.S., Cohn D. Mexicans decline to less than half the U.S. unauthorized immigrant population for the first time *Pewresearch.org*. June 12, 2019. URL:

<https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/06/12/us-unauthorized-immigrant-population-2017/>
(дата звернення: 18.06.2021)

10. Poushter J. How people around the world see the U.S. and Donald Trump in 10 charts. *Pewresearch.org*. January 8, 2020. URL: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2020/01/08/how-people-around-the-world-see-the-u-s-and-donald-trump-in-10-charts/> (дата звернення: 18.06.2021)

11. Profile of the Unauthorized Population: United States Migration Policy Institute. URL: <https://www.migrationpolicy.org/data/unauthorized-immigrant-population/state/US> (дата звернення: 20.06.2021)

12. Suls R. Most Americans continue to oppose U.S. border wall, doubt Mexico would pay for it. *Pewresearch.org*. February 24, 2017. URL: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/02/24/most-americans-continue-to-oppose-u-s-border-wall-doubt-mexico-would-pay-for-it/> (дата звернення: 20.06.2021)

13. Trump statement *Donaldjtrump.com*: веб-сайт. 2015. URL: <https://www.donaldjtrump.com/press-releases/donald-j.-trump-statement-on-preventing-muslim-immigration> (дата звернення: 16.06.2021)

Ботіка Тетяна,

к.і.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

У ХХІ ст. питання міжкультурного діалогу набуває все більшого наукового та практичного значення. Наразі міжкультурний діалог став одним із ключових напрямів діяльності міжнародної спільноти. Можна з упевненістю констатувати, що діалог культур – домінанта розвитку міжнародних відносин будь-якої країни світу. Становлення України як незалежної держави та її інтенсивний глобалізаційний розвиток створює передумови щодо збільшення міжетнічної взаємодії представників різних культур. Отож вивчення зазначених питань є важливим аспектом розвитку України, суспільству якої надзвичайно важливо засвоїти досвід міжкультурних стереотипів.

Світове співтовариство давно не стоїть перед проблемою: брати чи не брати участь у нових міжнародних відносинах, адже переформування політичних, економічних, соціальних та культурних векторів світу постійно диктує нові правила гри для всіх учасників. Без того, яким чином налагоджено міжкультурний діалог, не можливе сприйняття та співпраця між країнами [5].

Питання міжкультурного діалогу представляє значний міждисциплінарний інтерес, залучаючи до розвідок науковців різних галузей знань. Таке зацікавлення вимагає від дослідників знання історії, етнології, філософії, соціології, лінгвістики, психології, конфліктології, а також інших споріднених наук, оскільки дана проблематика торкається багатьох сфер людського буття. В цьому розумінні важливість міжкультурного діалогу дедалі зростає.

Ідея діалогу має глибоке минуле. Фактично, вся історія людства – це діалог. Проблемами діалогу займалися давньогрецькі філософи: Сократ, Платон, Аристотель. Показово, що історія діалогу в їх працях ґрунтувалася на

Наукове видання

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

30 червня 2021 р., м. Суми

Відповідальна за випуск *В.В. Михтуненко*

Підп. до друку 12.07.2021.

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 9,3.

Ум. фарб.-відб. 9,3. Обл.-вид. арк. 11,88.

Тираж 50 пр. Вид. № 27.

Видавець і виготовлювач:

ФОП Цьома С.П. 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.

Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.